

Forskrift om Kommunal- og moderniseringsdepartementets distrikts- og regionalpolitiske tilskuddsposter forvaltet av fylkeskommunene (Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler)

Dato	FOR-2018-05-23-747
Departement	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Ikrafttredelse	01.06.2018
Endrer	FOR-2013-12-11-1574
Gjelder for	Norge
Hjemmel	Stortingets budsjettvedtak
Kunngjort	24.05.2018 kl. 14.50
Rettet	06.11.2018 (§ 21 første ledd; komma tilføyd)
Korttittel	Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler

Kapitteloversikt:

- [Kapittel I. Fellesbestemmelser for tilskuddspostene \(§§ 1 - 10\)](#)
- [Kapittel II. Særregler for søkere og mottakere av tilskudd til inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn i områder med særlige distriktsutfordringer,... \(§§ 11 - 13\)](#)
- [Kapittel III. Særregler for søkere og mottakere av tilskudd til velfungerende næringsmiljøer og tilgang til relevant kompetanse, jf. § 1b \(§§ 14 - 15\)](#)
- [Kapittel IV. Særregler for tilskudd til nye arbeidsplasser i kommuner med vesentlig reduksjon i sysselsettingen jf. § 1c \(§§ 16 - 18\)](#)
- [Kapittel V. Bestemmelser for forvaltere av tilskuddspostene \(§§ 19 - 26\)](#)
- [Kapittel VI. Sluttbestemmelser \(§§ 27 - 29\)](#)

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 23. mai 2018 til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak kap. 550, post 64 (Inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn), kap. 553, post 60 (Regionale tiltak for utvikling av næringsmiljøer og tilgang til kompetanse) og kap. 553, post 65 (Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet).

Rettelser: 06.11.2018 (§ 21 første ledd; komma tilføyd).

Kapittel I. Fellesbestemmelser for tilskuddspostene

§ 1. Formål

Formålet er å regulere distrikts- og regionalpolitiske virkemidler fastsatt av Stortinget.

Tilskuddspostenes hovedformål er å bidra til omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distriktene og omstillingsdyktige regioner.

Tilskuddspostene har ulike mål som fremgår av § 1a–§ 1c.

☞ Del paragraf

§ 1a. *Tilskudd til inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn i områder med særlige distriktsutfordringer*

Tilskuddsmidlene skal bidra til å inkludere tilflyttere, styrke sårbare næringsmiljøer og styrke kommunenes evne til å planlegge, mobilisere, samarbeide og gjennomføre utviklingstiltak. Innsatsen skal styrke den regionale balansen i fylket.

Tilskuddsmidler som tildeles gjennom kommunale og regionale næringsfond skal utvikle og legge til rette for lokalt næringsliv.

☞ Del paragraf

§ 1b. *Tilskudd til velfungerende næringsmiljøer og tilgang til relevant kompetanse*

Tilskuddsmidlene skal mobilisere til samarbeid mellom bedrifter i næringsmiljø og bedre koblinger mellom bedrifter og relevante utdanningsmiljøer for å møte næringslivets behov for kunnskap og relevant arbeidskraft.

☞ Del paragraf

§ 1c. *Tilskudd til nye arbeidsplasser i kommuner med vesentlig reduksjon i sysselsettingen*

Tilskuddsmidlene skal styrke næringsgrunnet og bidra til etablering av nye arbeidsplasser i kommuner eller regioner som opplever vesentlig reduksjon i sysselsettingen.

☞ Del paragraf

§ 2. *Geografisk virkeområde*

Forskriften gjelder i hele Norge.

For tilskudd til inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn, jf. § 1a, begrenses virkeområdet til områder med særlige distriktsutfordringer, fylkeskommunene avgjør hva som er særlige distriktsutfordringer ut fra distriktsindeksen, geografiske kjennetegn, befolkningssammensetning, arbeidsmarkedsutvikling og levekår.

☞ Del paragraf

§ 3. *Kunngjøring ved utlysning av tilskuddsmidlene*

Adgangen til å søke om tilskuddsmidler skal kunngjøres gjennom Kommunal- og moderniseringsdepartementets elektroniske forvaltningsportal, regionalforvaltning.no. Dersom dette ikke er tilstrekkelig for å nå hele målgruppen, må forvalter i tillegg bruke andre kanaler.

Søknadsfrist for det enkelte tilskuddsordning skal gå frem av kunngjøringen.

☞ Del paragraf

§ 4. Krav til en søknad om tilskudd

Søknaden skal sendes inn gjennom regionalforvaltning.no.

Følgende opplysninger må oppgis eller beskrives i alle søknader:

Opplysninger om søker

- a) Den ansvarlig prosjekteierens navn og organisasjonsnummer.
- b) Hvem som er kontaktperson.

Økonomi

- c) Hvilket tilskuddsbeløp det søkes om.
- d) Budsjett med en finansieringsplan.

Om søker på søknadstidspunktet har mottatt annen offentlig støtte det inneværende e) år og de to siste regnskapsårene, jf. reglene om offentlig støtte. Bagatellmessig støtte utgjør 200 000 euro fordelt over tre sammenhengende regnskapsår.

Beskrivelse av tiltaket og forventede resultater

- f) Tiltaket det søkes om tilskudd til, herunder mål og målgruppe.
- g) Fremdriftsplanen for aktiviteter.
- h) Organiseringen av tiltaket, herunder eventuelle samarbeidspartnere og hvilke roller de skal ha.
- i) Om tiltaket har forankring i kommunale eller fylkeskommunale planer.
- j) Resultatene søker forventer å oppnå ved avslutningen av tiltaket.
- k) Forventede, langsiktige effekter av tiltaket etter at det er avsluttet. Dette gjelder kun for tilskudd på minimum 500 000 kroner etter § 1a.

I tillegg skal søknaden opplyse om andre forhold som søkeren bør forstå er viktig for vurdering av søknaden.

☞ Del paragraf

§ 5. Søknadsbehandlingen og forholdet til forvaltningsloven

Tildeling av tilskudd eller avslag på tilskuddssøknad er enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b, jf. bokstav a.

Ellers vises det til forvaltningsloven når det gjelder alminnelige saksbehandlingsregler, klagebehandling med mer.

☞ Del paragraf

§ 6. Hva det kan og ikke kan tildeles tilskudd til

Tilskuddsmottakere kan få tilskudd til et bestemt tiltak i maksimalt 5 år selv om tiltaket har lengre varighet.

Tilskuddet skal kun dekke kostnader som er nødvendige for å realisere tiltaket. I vurderingen av hva som er direkte tilknyttet realiseringen, skal forvalter blant annet legge vekt på hva som er nødvendige utgifter for å realisere formålet med tilskuddet. Tilskuddet skal ha effekt utover å opprettholde et tilbud.

Tilskuddet skal ikke brukes til

- a) løpende driftskostnader i næringsvirksomheter eller organisasjoner
- b) kausjon eller annen økonomisk garanti

- c) direkte eller indirekte investeringer i virksomhetens egenkapital
- d) renter og avdrag på lån og refinansiering av gjennomførte prosjekter
- e) drift av eller investeringer i statlige, fylkeskommunale eller kommunale lovpålagte oppgaver som er utført av fylkeskommunen, kommunen eller andre avsetting av midler til uspesifiserte fond hos tilskuddsmottaker. Dette omfatter ikke
- f) delegerte midler til kommuner, regionråd eller andre forvaltere, der bruken av midlene er i tråd med denne forskriften
- politikkforberedende aktiviteter internt hos eller i regi av den som tildeler tilskuddene,
- g) innbefattet kjøp av tjenester i samband med utforming av nye tiltak og lovpålagte eller egeninitierte plan- og strategiprosesser.

Bokstavene i tredje ledd a, b og c gjelder ikke Innovasjon Norge.

☞ Del paragraf

§ 7. Adgangen til å kontrollere at vilkårene for tilskudd er oppfylt. Evaluering

Riksrevisjonen, departementet og forvalter kan kontrollere at vilkårene for å motta tilskudd, herunder vilkårene fastsatt i tilskuddsvedtaket, er oppfylt av tilskuddsmottakeren. Tilskuddsmottaker plikter å gi de opplysninger og den dokumentasjon som er nødvendig for å gjennomføre kontrollen.

Tilskuddsmottaker plikter også å medvirke til at den som skal evaluere det enkelte prosjektet får adgang til de opplysninger og dokumenter som er nødvendige for å foreta en forsvarlig evaluering.

☞ Del paragraf

§ 8. Redusering og stans i utbetaling av tilskuddsmidler. Krav om tilbakebetaling

Departementet og forvalter kan redusere utbetalingene av tilskudd, stanse utbetalingen av tilskudd eller kreve at tilskuddsmottakeren betaler tilbake hele eller deler av det utbetalte tilskuddet dersom

- a) tilskuddsmottakeren har påbegynt arbeidet tilskuddet er ment å dekke, før tilskuddet ble innvilget
- b) tildelingen har bygget på uriktige, misvisende eller mangelfulle opplysninger fra søkeren
- c) tilskuddet ikke er brukt i samsvar med kravene i forskriften og tilskuddsvedtaket, og forvalter ikke har godtatt endringene
- d) tiltaket gjennomføres til en lavere kostnad enn forutsatt ved tildelingen
- e) tilskuddsmottaker unnlater å levere pliktig rapportering.

☞ Del paragraf

§ 9. Krav til tilskuddsmottakers rapportering

Tilskuddsmottakere skal rapportere i henhold til rapporteringskrav i departementets elektroniske forvaltningsportal, regionalforvaltning.no. Forvalteren kan fastsette ytterligere krav til oppfølging og rapporteringer i tilskuddsvedtaket.

Tilskuddsmottakeren skal rapportere til forvalteren om tiltaket er gjennomført i henhold til vedtaket. Tilskuddsmottaker skal sende inn et regnskap for prosjektet, satt opp etter samme oppstilling som budsjettet. Tilskuddsmottakeren skal gi forvalteren melding

dersom det inntreffer forhold som innebærer endringer i forhold til de forutsetningene som går frem av søknaden eller vedtaket.

I tillegg gjelder egne rapporteringsregler for tilskudd etter § 1a, jf. § 13.

☞ Del paragraf

§ 10. *Utbetaling av tilskuddsmidler*

Tilskuddsmidlene utbetales i hovedsak etterskuddsvis.

Minst 25 prosent av tilskuddsmidlene skal holdes tilbake til tiltaket er avsluttet og forvalteren har mottatt sluttrapport eller et resultatskjema i departementets elektroniske forvaltningsportal, regionalforvaltning.no.

For tilskudd over 200 000 kroner skal tilskuddsmottaker sende inn revidert prosjektregnskap som er bekreftet av revisor, alternativt godkjent regnskapsfører dersom virksomheten ikke er revisjonspliktig. Der kommunene og fylkeskommunene selv er tilskuddsmottakere trenger de ikke å sende inn et revidert prosjektregnskap.

☞ Del paragraf

Kapittel II. Særregler for søkere og mottakere av tilskudd til inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn i områder med særlige distriktsutfordringer, jf. § 1a

§ 11. *Hvem som kan søke om tilskudd og tildelingskriterier*

Det kan gis tilskudd til alle offentlige og private aktører og virksomheter med konkrete tiltak som faller innenfor formålet i § 1a.

I vurderingen av søknader om tilskudd skal forvalter legge vekt på følgende tildelingskriterier:

- a) Resultatene av tiltaket må kunne vurderes konkret, og knyttes til § 12 om kriterier for måloppnåelse.
- b) Tiltaket må være godt lokalt forankret.
- c) Hvorvidt samarbeidet er tverrsektorielt, der en samler ressurser for størst mulig samfunnseffekt.
- d) Tiltaket må bidra til kunnskapsbygging og informasjonsdeling.

Fylkeskommunene må ved tildeling av tilskudd velge ut de prosjektene som i størst grad bidrar til måloppnåelsen i ordningen, jf. § 12.

Tilskuddsforvalteren kan fastsette ytterligere tildelingskriterier, innenfor rammene i denne forskriften i relevant omfang når det etableres tilskuddsordninger, jf. kapittel V.

☞ Del paragraf

§ 12. *Kriterier for måloppnåelse for ordningene*

Fylkeskommunen skal vurdere måloppnåelse ut fra følgende kriterier:

- a) Økt sysselsetting.

- b) Flere søkere til ledige stillinger.
- c) Om lokalsamfunnet beholder tilflyttere.
- d) Økt samarbeid mellom lokale aktører.
- e) Økt grad av deltakelse i frivillige organisasjoner.
- f) Utvikle og legge til rette for lokalt næringsliv.

Fylkeskommunene skal rapportere til departementet i hvilken grad innsatsen påvirker disse kriteriene.

☞ Del paragraf

§ 13. Særregler om krav til tilskuddsmottakers rapportering

I tillegg til rapporteringskravene i § 9, gjelder følgende krav til rapportering:

- a) For tilskudd under 200 000 kroner skal rapporteringen være knyttet til at tiltaket er gjennomført i henhold til søknaden og vedtaket.
- b) For tilskudd mellom 200 000 og 500 000 kroner skal rapporteringen i tillegg være knyttet til de resultatet som er nådd ved avslutningen av tiltaket.
- c) Ved enkelttilskudd på mer enn 500 000 kroner skal fylkeskommunene rapportere til departementet på forventede virkninger av tiltaket på sikt.

☞ Del paragraf

Kapittel III. Særregler for søkere og mottakere av tilskudd til velfungerende næringsmiljøer og tilgang til relevant kompetanse, jf. § 1b

§ 14. Hvem som kan søke om tilskudd til hva og tildelingskriterier

Det kan gis tilskudd til offentlige og private virksomheter som driver tiltak som faller innenfor formålet i § 1b og oppfyller følgende tildelingskriterier:

- a) Tiltakets formål skal være i tråd med regionale nærings- og kompetansestrategier.
- b) Tiltaket skal ikke rettes mot enkeltbedrifter, men nå flere bedrifter samtidig.
- c) Innsatsen for næringsmiljøer og kompetanseheving skal gi samarbeid i verdikjeder, mellom bedrifter og mellom bedrifter og utdannings- og kompetansemiljøer.

Fylkeskommunene må ved tildeling av tilskudd velge ut de prosjektene som i størst grad bidrar til måloppnåelsen i ordningen, jf. § 15.

Tilskuddsforvalteren kan fastsette ytterligere tildelingskriterier i relevant omfang når det etableres tilskuddsordninger, jf. kapittel V.

☞ Del paragraf

§ 15. Kriterier for måloppnåelse for ordningen

Fylkeskommunene skal rapportere om de overordnede kriteriene for måloppnåelse, som er styrket innovasjonsevne og bedre tilgang til relevant kompetanse i bedriftene. Konkret innebærer dette å angi

- a) tall på mobiliseringstiltak for kompetanseheving og for samarbeid i næringsmiljø
- b) tall på næringsmiljø med nytt eller styrket samarbeid
- c) tall på utviklingsprosjekt for kompetanseheving.

☞ Del paragraf

Kapittel IV. Særregler for tilskudd til nye arbeidsplasser i kommuner med vesentlig reduksjon i sysselsettingen jf. § 1c

§ 16. *Fordeling av ordinære tilskuddsmidler etter innspill fra fylkeskommunene*

Fylkeskommunene skal opplyse departementet om følgende:

- a) omfanget av reduksjonen i sysselsettingen i kommunene og regionene
- b) muligheten for pendling til andre arbeidsmarkeder
- c) den generelle arbeidsledigheten i kommunene og regionene
- d) eventuelle andre forhold som kan ha betydning.

Fylkeskommunene skal legge de ovennevnte tildelingskriteriene til grunn ved tildeling til omstillingskommuner.

☞ Del paragraf

§ 17. *Ekstraordinære statlige omstillingsmidler*

I de tilfellene hvor en kommune/fylkeskommune søker om ekstraordinære statlige omstillingsmidler, gjelder følgende kriterier for å kunne få økonomisk støtte:

Reduksjonen i den direkte sysselsettingen i hjørnesteinsbedriften/næringen bør være betydelig over en treårsperiode, og reduksjonen bør som hovedregel utgjøre minst 15 prosent av den totale sysselsettingen i kommunen. I absolutte tall bør nedleggelsen som et minimum ligge på 150 personer. I helt særskilte tilfeller bør departementet imidlertid vurdere om man kan gå noe lavere på små og isolerte steder.

I en totalvurdering av situasjonen i området vil det også bli lagt vekt på reduksjonen i den indirekte sysselsettingen, den generelle arbeidsledigheten og mulighetene for pendling innenfor den aktuelle bo- og arbeidsmarkedsregionen. I tillegg kan det også være aktuelt å ta i betraktning trygdebudsjettets størrelse, andel yrkesaktive i kommunen og kommuneøkonomi for å få et mest mulig komplett bilde av tilstanden i lokalsamfunnet.

☞ Del paragraf

§ 18. *Kriterier for måloppnåelse som enkelt tiltak skal vurderes opp mot*

Måloppnåelsen vil bli vurdert opp mot

- a) antall arbeidsplasser som er etablert eller sikret som følge av omstillingsarbeidet
- b) et styrket næringsgrunnlag, slik at kommunene og regionene fremstår mer robust og med en mer variert næringsstruktur
- c) styrket utviklingsevne i området i løpet av omstillingsperioden

Innovasjon Norge rapporterer kun på bokstav a. De øvrige kriteriene dokumenteres gjennom evalueringer, jf. § 7.

☞ Del paragraf

Kapittel V. Bestemmelser for forvaltere av tilskuddspostene

§ 19. *Hvem som forvalter tilskuddspostene og deres fullmakter*

Departementet tildeler tilskuddsmidler til fylkeskommunen som tilskudd uten krav om tilbakebetaling. Fylkeskommunen kan dermed disponere midlene uavhengig av bevilgningsår, og det fremgår av statsbudsjettet hvorvidt midler tildelt under en ordning kan brukes under andre ordninger.

Fylkeskommunene har videre fullmakt til å

- a) bestemme i hvilket år tilsagnet skal gis
- b) avgjøre hvor lenge tilsagnet er gyldig (maksimalt 5 år)
- c) behandle søknad om forlengelse
- d) bevilge ubenyttede midler til nye tiltak i tråd med de målene som er satt for bevilgningene.

Fylkeskommunene kan finansiere tiltak og programmer i egen regi, utarbeide egne tilskuddsordninger og medfinansiere nasjonale eller regionale prosjekter og programmer. Fylkeskommunen kan unntaksvis tildele enkelttilskudd ved særskilt å navngi mottakeren i vedtak fattet av fylkestinget. Forvalter skal rapportere på lik linje med øvrige tilskuddsmottakere. Bruken av tilskuddsmidlene skal være forankret i regionale mål og strategier, i forpliktende partnerskap med næringslivet og regionale og lokale aktører.

Kommuner og regionråd kan gjennom kommunale og regionale næringsfond gi distriktsrettede investeringstilskudd og utviklingstilskudd til enkeltbedrifter og etablerere.

Del paragraf

§ 20. *Spesielt om virkemiddelaktørene som forvaltere av tilskuddsmidler*

De nasjonale virkemiddelaktørene er Innovasjon Norge, Siva og Norges forskningsråd.

Innovasjon Norge og Siva er unntatt saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven, jf. lov om Innovasjon Norge § 4 og lov om statsforetak § 6 første ledd. Forvaltningsloven gjelder ikke for Forskningsrådet. Forskningsrådet har egne klageregler, jf. forskrift om vedtekter for Norges forskningsråd, § 9.

Tilskuddspostenes mål og ulike kriterier gjelder også for virkemiddelaktørene. De har egne bestemmelser om kunngjøring, krav til søknad og rapporteringer. De skal ikke utarbeide forskrifter, jf. § 22

Del paragraf

§ 21. *Delegering av forvalteransvar*

Fylkeskommunen kan delegere hele eller deler av forvaltningen til virkemiddelaktørene, kommuner og regionråd.

Det kan unntaksvis delegeres forvaltningsmyndighet til private rettssubjekter der delegeringen av myndighet og dens omfang skal kontraktsfestes.

Fylkeskommunene er ansvarlig ovenfor Kommunal- og moderniseringsdepartementet for de midlene som er delegert til andre forvaltere og at forvaltningen skjer i henhold til denne forskriften. Fylkeskommunene skal også fastsette reaksjoner for feil forvaltning og eller feil bruk av midlene av forvalter.

☞ Del paragraf

§ 22. *Forvalteres etablering av tilskuddsordninger*

Forvaltere skal etablere en eller flere tilskuddsordninger innenfor rammen av denne forskriften. En tilskuddsordning består av følgende hovedelementer:

- a) Målet med tilskuddsordningen, jf. § 1
- b) Kriterier for måloppnåelse, jf. § 12, § 15, § 18
- c) Tildelingskriterier, herunder beregningsregler, jf. § 11, § 14, § 16
- d) Oppfølging og kontroll, jf. § 7
- e) Eventuelt evaluering, jf. § 7.

Forvaltere skal selv vurdere hvorvidt det er nødvendig å

- a) ytterligere presisere hovedelementene for hver enkelt tilskuddsordning innenfor de som fremgår av denne forskriften
- b) vurdere om en slik presisering av hovedelementene har karakter av rettigheter og plikter og derfor skal fastsettes i forskrifts form.

Private rettssubjekt skal ikke lage forskrifter, smnl. denne bestemmelsen annet ledd, bokstav b.

☞ Del paragraf

§ 23. *Krav til forvalters tilsyn med tilskuddsmidlene*

Forvaltere skal

- a) etablere rutiner for å sikre god internkontroll, slik at de selv og departementet kan kontrollere at betingelsene for tilskuddet og vilkårene i tildelingen er oppfylt
- b) føre tilsyn med at kravene i forskriften og i tilskuddsvedtaket blir fulgt opp.

☞ Del paragraf

§ 24. *Konsekvenser ved feil forvaltning og feil bruk av tilskuddsmidlene*

Dersom tilskuddsmidlene ikke forvaltes i henhold til det som fremgår av statsbudsjettet, forskriften eller de årlige oppdragsbrevene, eller at midlene ikke brukes i tråd med de nevnte dokumentene, vil departementet be om en skriftlig redegjørelse.

Gjentatt feil kan medføre krav fra departementet om tilbakebetaling ved en reduksjon av bevilgningen på tilsvarende beløp det påfølgende budsjettår.

☞ Del paragraf

§ 25. *Administrasjons- og gjennomføringskostnader*

Forvalter kan bruke inntil 5 prosent av tilskuddsmidlene til å dekke egne administrasjons- og gjennomføringskostnader som kan knyttes direkte til forvaltningen av midlene.

☞ Del paragraf

§ 26. *Oppfølging og rapportering for forvaltere*

De ansvarlige forvalterne skal rapportere i henhold til rapporteringskrav i departementets elektroniske forvaltningsportal, regionalforvaltning.no.

☞ Del paragraf

Kapittel VI. Sluttbestemmelser

§ 27. *Dispensasjon*

Departementet kan i særlige tilfeller dispensere fra denne forskriften.

Del paragraf

§ 28. *Overgangsregler*

For de tilskudd som er tildelt før denne forskriften trådte i kraft, gjelder den tidligere forskrift 11. desember 2013 nr. 1574 om distrikts- og regionalpolitiske virkemidler.

Del paragraf

§ 29. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. juni 2018. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 11. desember 2013 nr. 1574 om distrikts- og regionalpolitiske virkemidler.